
tend tegenover hun eigen geloofsgenooten. Tegenover den vreemdeling en tegenover de mede-inwoners van een andere religie zijn ze geheel vrij.⁵⁷

Philip J. Baldensperger schetste in zijn *Immovable East* een beeld van de inheemse inwoners van Palestina (1913). Hij schreef met empathie over de Arabieren. Modernisering viel van deze mensen echter niet te verwachten – die zou van de zionisten en van het Westen moeten komen. ‘The days of Fellah Sheikhdome are over’, had Baldensperger opgemerkt.⁵⁸

In de moderne staat Israël gold dat meer dan ooit. Hoe Khayr daarvan te overtuigen? De Amerikaan Harry Franck (1881-1962) gaf een tip in zijn boek *The fringe of the Muslim World* (1928). Overleg met de ‘excitable races’ van het Midden-Oosten moest door de rationele zelfbeheersing van de westerling in goede banen geleid worden, wilde er sprake zijn van resultaat. Van de Arabische partij kon het nodige theater worden verwacht. Het beste was zich daar niet al te veel van aan te trekken, maar vast te houden aan het doel. De traditionele wereld van de oosterling zou zich hoe dan ook moeten leren verhouden tot een nieuwe realiteit. Franck vermeldde welke volken de beste kwaliteiten bezaten om met Arabieren en ‘raiding Druses’ tot zaken te komen: ‘the phlegmatic English’ en ‘the stolid Dutch’.⁵⁹ Of Pilon nu rechtstreeks bekend was met het werk van Franck of niet, hij hield zich aan diens adviezen. Onwelwillend was hij niet, maar hij wekte evenmin de indruk dat hij de sjeik geheel als zijn gelijke beschouwde. Wél was hij zich ervan bewust dat de verkoop gevolgen zou hebben voor diens dorpsgemeenschap. Hoe daarmee om te gaan was echter een verantwoordelijkheid van Khayr zelf, mocht de transactie ooit werkelijkheid worden. Stond de sjeik onder druk om te verkopen, dan wad dat des te beter.

Blum toonde geen belangstelling voor welke Arabische of druzische achtergrond dan ook. Hij was in een orthodox joods gezin geboren in Rosh Pina. Aan Kreider vertelde hij in zijn jeugd stenen door de ramen van christelijke huizen gegooit te hebben, maar sinds zijn bekering tot ‘Yeshua’ als een verrader beschouwd te worden. Hij stamde naar eigen zeggen af van de beroemde joodse gemeente in Safad in de zestiende eeuw, zou voor zijn bekering gestudeerd hebben in een *jeshiva*, had in Nederland gewoond, verzeilde vervolgens in Italië maar werkte inmiddels in Jeruzalem voor de ‘American Messianic Fellowship’. Tot Blums takenpakket behoorde ‘an extensive visitation ministry to disciple believers scattered throughout the land, living mainly on the agricultural settlements’.⁶⁰ De hervormde predikant Israël Tabaksblatt omschreef hem als een ‘scharrelaar’.⁶¹ Blum hield met het maken van

⁵⁷ A. Kuyper, *Om de oude wereldzee* II, Amsterdam 1908, 430-431.

⁵⁸ P.J. Baldensperger, *The immovable East. Studies of the people and customs of Palestine*, London 1913, 292.

⁵⁹ Harry Franck, *The fringe of the Moslem world*, New York 1928, 141 en 176.

⁶⁰ Roy H. Kreider, *Land of revelation. A reconciling presence in Israel*, Scottsdale 2004, 70.

⁶¹ S.P. Tabaksblatt aan J.J. Pilon, Den Haag 20 december 1957, in: Archief Johan Pilon, Haarlem (AJP).